

[Poul Hansen (Kalundborg).]

tivitet *skal* opnås eller *kan* opnås blot ved at gøre indførslen fri og lade konkurrencen udefra slå de mindre ydedygtige virksomheder i stykker — og om den kan opnås ved en kreditindskrænkning, der i praksis vil få den virkning, at bankerne i endnu højere grad end i øjeblikket forbeholder deres kreditgivning for de gamle solide virksomheder, medens det virkelig nye initiativ bliver slettere stillet. Spørgsmålet er endelig i forholdet til arbejderne, om man koldt og kynisk vil hævde det synspunkt, at de med arbejdsløshedens trusel hængende over sig skal tvinges til et mere forceret arbejdstempo.

Vi skal fra vor side ikke bestride, at konkurrence kan være gavnlig, når den virkelig findes. Men i altfor mange tilfælde ser man, at hvor staten ikke gennem *sine* indgreb begrænser konkurrencen, der gør de erhvervsdrivende det selv gennem prisaftaler og andre konkurrencebegrænsende aftaler. Foretagne undersøgelser har jo godtgjort, at lempelser i priskontrollen og dermed en frigivelse af konkurrencen på mangfoldige områder *ikke* har ført til det resultat, man ønskede, og som man fra liberalistisk side havde hævdet. Det strækker ikke til at bruge konkurrencen som et politisk slagord herinde, når den praktiske virkelighed udenfor ikke svarer dertil — dette være bl. a. sagt med venlig hilsen til venstre. Man må derfor have os undskyldt, at vi ikke helt deler den liberalistiske tyrkertro på konkurrencens velsignelser.

I denne forbindelse vil jeg gerne indskyde, at netop i en prisstigningsperiode som den nuværende er konkurrencen åbenbart utilstrækkelig som prisregulator, og vi deler derfor helt den højtærede handelsministers opfattelse, at en skærpelse af priskontrollen er nødvendig.

Spørgsmålet om at tilvejebringe en mere effektiv produktion bliver derfor efter vor opfattelse også et spørgsmål om oprettelse af nye moderne virksomheder, om rationalisering af bestående og om gennemførelse af en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet. Der er hertil knyttet så store problemer såvel for det enkelte menneske som for samfundet som helhed, at det er naturligt og rimeligt, at denne proces udvikler sig på grundlag af et samarbejde mellem alle interesserede faktorer: staten, arbejderne og fagforeningerne, arbejdsgiverne og deres organisationer. De samarbejdsudvalg, som nu findes på et meget stort antal virksomheder, bør have en vigtig plads i dette arbejde.

Heller ikke det meget vigtige spørgsmål

om fuld anvendelse af arbejdskraften, altså problemer som bevægelighed på arbejdsmarkedet, omskolingen m. fl., kan løses efter et skema og efter enkle formler. Det er klart, at det må tages op, men det er også klart, at organisationerne sammen med arbejdsmarkedskommissionen må have det til detaljeret behandling. Hertil vil jeg gerne føje, at dette spørgsmåls løsning er meget nøje knyttet til bibeholdelse af den høje beskæftigelse. Enhver trusel om arbejdsløshed i større omfang vil naturligvis styrke tilbøjeligheden til strengt at værne om de enkelte fags traditionelle rettigheder.

Selvom vi står overfor bekæmpelsen af større økonomiske vanskeligheder, og selvom vi må regne med store udgifter til forsvarsformål, behøver det sociale reformarbejde ikke at gå i stå. Vi betragter det fra vor side som en simpel og selvfølgelig retfærdighedshandling, at der nu er forelagt forslag om at yde alders- og invaliderentemodtagere erstatning for den prisstigning, der har fundet sted siden foråret. Men også derudover vil der kunne gøres nye landvindinger på områder, hvor omkostningerne derved ikke er særlig omfattende. Det gælder især den forebyggende sociallovgivning. Det forslag om arbejderbeskyttelseslov, som nu er genfremsat, hører udpræget til den forebyggende lovgivning. Vi har længe trængt til forbedring her, og jeg håber, loven vil blive gennemført i denne samling. Den øgede beskyttelse mod ulykker og erhvervs sygdomme, som forslaget tilsigter, kommer ikke alene arbejderne til gode, men vil også medføre, at produktionskraft indspares for samfundet som helhed.

Jeg vil også gerne ved denne lejlighed lægge et godt ord ind for forslaget om bosætningslån, der ikke hidtil har kunnet finde nåde for oppositionens øjne. Forslaget medfører ingen væsentlig udgift for staten, men vil — og det lægger man jo ikke mindst fra oppositionens side stor vægt på — kunne virke fremmende for opsparingen, og man tør vel også gå ud fra, at det vil vise sig at være en foranstaltning af familiebeskyttende karakter. Derfor synes jeg, at den modstand, forslaget har mødt, er temmelig uforståelig.

Vi bør jo også på det socialpolitiske felt kaste blikket lidt ud i fremtiden, og her kunne der nok fremsættes adskillige ønsker, men jeg vil nøjes med at fæste opmærksomheden ved en enkelt ting, ved den tidligere rejste tanke om et socialforskningsinstitut. Jeg tror, det vil være meget nyttigt at samle det spredte og ufuldstændige forskningsarbejde under en sådan fælles institution, og det er mit indtryk, at det er så meget